

Kontakt:
Mariam Al-Dahasi
mai@sl.dk
Dok.nr.
6488587
Sagsnr.
2022-SLCP-01826

06-05-2022

Rapport: Socialpædagogernes undersøgelse om den social- og specialpædagogiske specialiseringsretning på pædagoguddannelsen

Maj 2022

Indholdsfortegnelse

Rapport: Socialpædagogernes undersøgelse om den social- og specialpædagogiske specialiseringsretning på pædagoguddannelsen	1
Indledning.....	3
Undersøgelsens hovedkonklusioner	4
Tema 1: Baggrundsinfo	5
Tema 2: Pædagoguddannelsen som grundlag for socialpædagogisk faglighed	7
Tema 3: Styrkelse af specialiseringsretningen på pædagoguddannelsen	14

Indledning

Socialpædagogerne har i maj 2022 gennemført en undersøgelse blandt forbundets medlemmer.

I spørgeskemaet er medlemmerne blevet bedt om at forholde sig til en række spørgsmål om pædagoguddannelsens evne til at forberede dem på kerneopgaverne i den pædagogiske praksis. Udgangspunktet for undersøgelsen har været at få et indblik i medlemmernes erfaringer under pædagoguddannelsen. Derudover har undersøgelsen til formål at skabe et indblik i, hvorvidt medlemmerne oplever, at de udvikler de rette kompetencer til det arbejdsmarked, som venter efter endt uddannelse.

Rapporten sætter fokus på medlemmerne, som har taget den social- og specialpædagogiske specialisering på pædagoguddannelsen. Specialiseringen blev implementeret som en del af pædagoguddannelsen i 2014. Spørgeskemaet er blevet distribueret til 11.277 medlemmer, hvoraf 20% (2932) har besvaret hele eller dele af spørgeskemaet. Ud af disse har 376 medlemmer fuldført den social- og specialpædagogiske specialisering på pædagoguddannelsen.

I online spørgeskemaundersøgelser er en svarprocent på over 30% rigtig god, mens svarprocenter på 20-30% som regel er tilfredsstillende. Svarprocenter på 15-20% er også godkendt, hvorimod svarprocenter derunder anses for at være i den lave ende. Således må dette spørgeskema anses for at have en tilfredsstillende svarprocent.

I det følgende kan du læse resultaterne fra undersøgelsen. Hvis du har spørgsmål eller kommentarer, er du velkommen til at kontakte Eskild Høegh-Andersen, politisk konsulent: eha@sl.dk, tlf. 5185 3225.

Undersøgelsens hovedkonklusioner

Pædagoguddannelse som grundlag for socialpædagogisk faglighed

- Over halvdelen af undersøgelsens respondenter vurderer, at det hovedsageligt er erfaring fra arbejdspladser på det socialpædagogiske område, der har rustet dem til at kunne udføre kerneopgaverne. Blot 1 ud af 10 mener, at pædagoguddannelsen har været det væsentligste ift. at ruste dem til at udføre deres arbejde.
- Langt størstedelen af respondenterne, som har gennemført specialiseringsretningen social- og specialpædagogik, erklærer sig helt uenige (47 %) eller delvist uenige (26%) i, at pædagoguddannelsen har rustet dem tilstrækkeligt til arbejdet med udadreagerende borgere.
- Af alle respondenterne, som er uddannet i social- og specialpædagogik, erklærer 49 % sig enten helt enige (24 %) eller delvist enige (25 %) i, at de blev overraskede over ansvaret og arbejdspresset, de mødte i praksis, efter endt uddannelse.
- 4 ud af 10, som er uddannet på den social- og specialpædagogiske retning, svarer, at de var overraskede over indholdet i de opgaver, de kom ud til på arbejdspladserne.

Styrkelse af specialiseringsretningen på pædagoguddannelsen

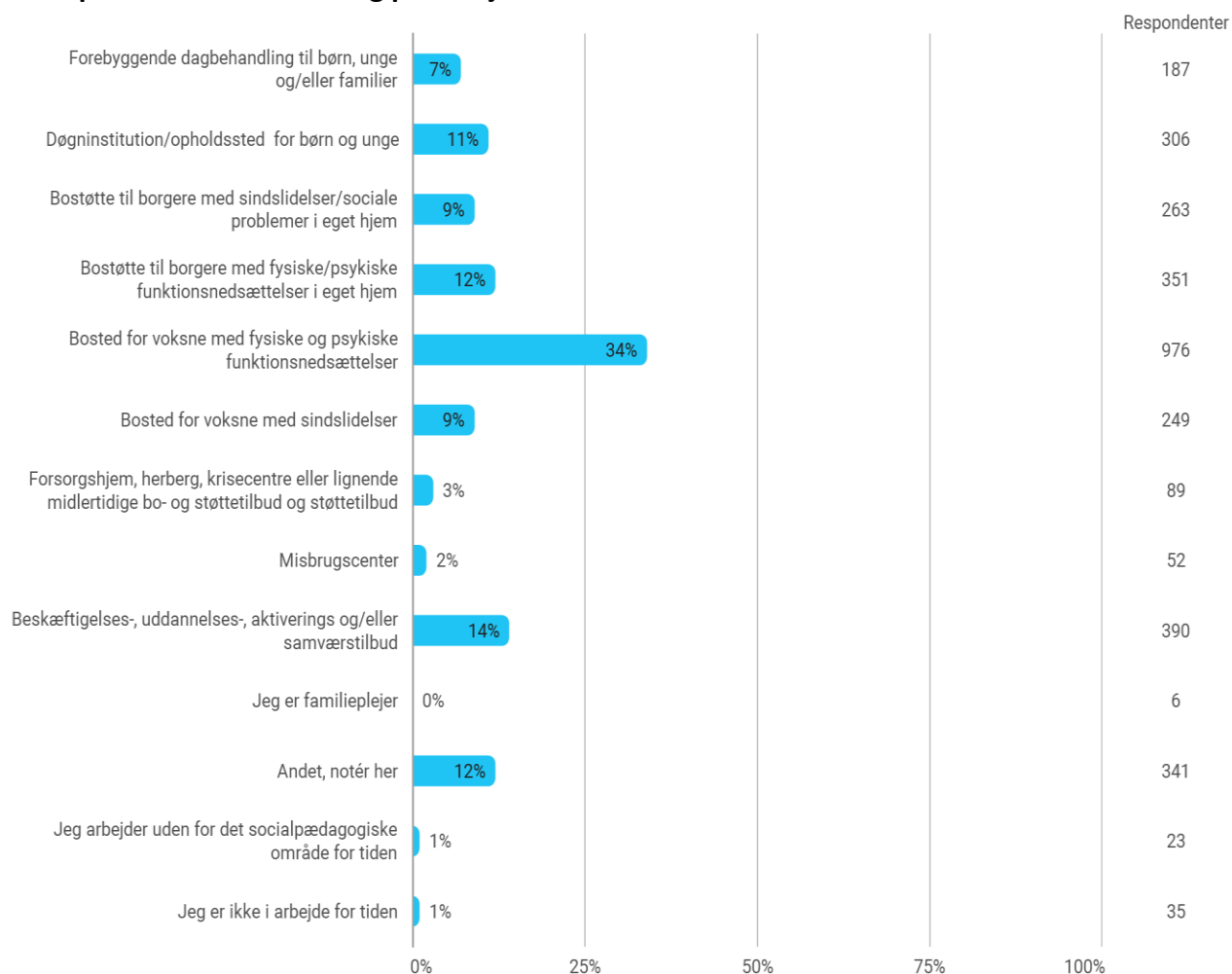
- 9 ud af 10 mener at flere undervisere med socialpædagogisk praksiserfaring ville styrke fremtidige socialpædagogers faglighed
- 65 procent af alle respondenterne erklærer sig helt (50 %) eller delvist (15%) uenige i, at en nedlæggelse af specialiseringsretningerne på pædagoguddannelsen vil styrke fremtidige socialpædagogers faglighed. Kun 14 procent er helt eller delvist enige i, at en nedlæggelse af specialiseringsretningerne vil styrke fremtidens socialpædagoger.
- 6 ud af 10 af alle respondenterne er enten helt enige (37 %) eller delvist enige (27 %) i, at en optagelsesgaranti på deres ønskede specialiseringsretning, vil styrke fagligheden blandt fremtidige socialpædagoger.

Tema 1: Baggrundsinfo

Hovedkonklusioner

- Langt størstedelen af respondenterne (98 %) er uddannet pædagog eller socialpædagog. Efter endt uddannelse har 61 % af respondenterne arbejdet i faget i 11 år eller derover. 19 % har arbejdet i faget mellem 6 og 10 år, og de resterende 20 % har arbejdet i faget mellem 0 og 5 år.
- Størstedelen af respondenterne (34 %) arbejder på bosteder for voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, på beskæftigelses-, uddannelses-, aktiverings- og/eller samværstilbud (14 %) og bostøttetilbud til borgere med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser i eget hjem.

Respondenternes fordeling på arbejdsområde:

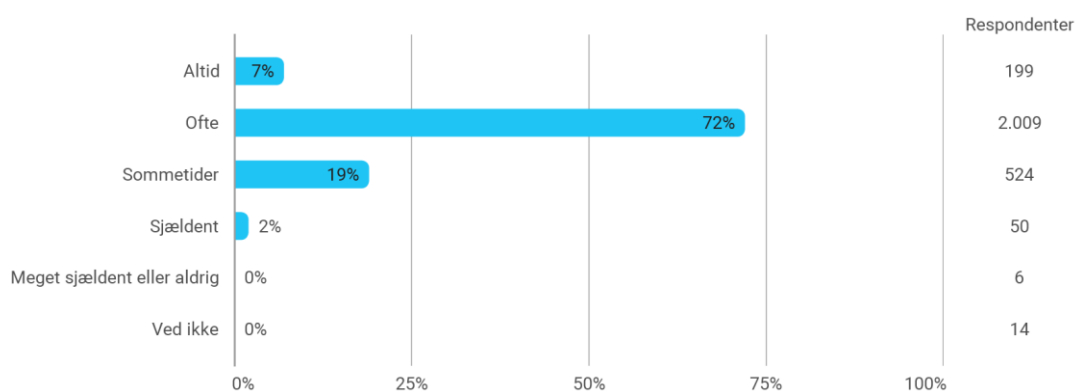
- 18 % af respondenterne har gennemført specialiseringen social- og specialpædagogik på pædagoguddannelsen, dog har langt størstedelen af respondenterne (78 %) startet på pædagoguddannelsen inden 2014, hvor specialiseringsretningerne blev indført.
- 17 % af respondenterne er praktikvejledere, og yderligere 33 % har tidligere været praktikvejledere. De resterende 51 % har aldrig været praktikvejledere.

Tema 2: Pædagoguddannelsen som grundlag for socialpædagogisk faglighed

Hovedkonklusioner:

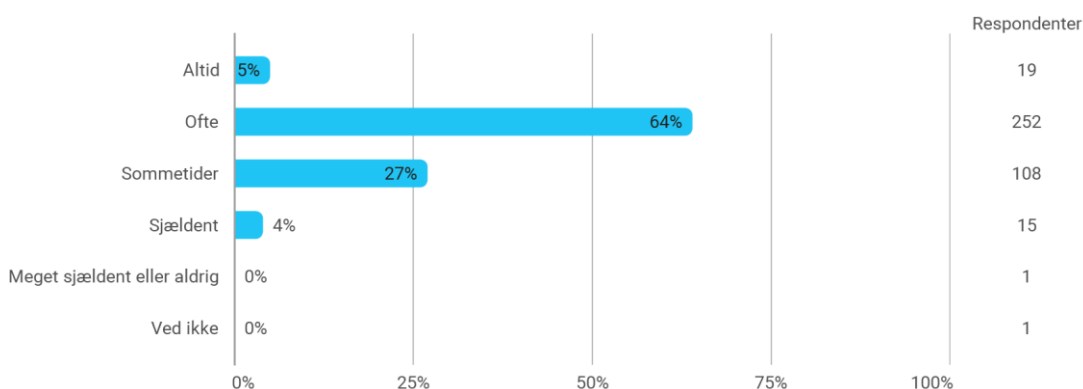
- Af alle respondenter oplever 7 %, at de altid samlet set har den rette viden og de rette værktøjer i arbejdet med borgerne. 72 % af respondenterne oplever ofte, at de samlet set har den rette viden og de rette værktøjer i arbejdet med borgerne, hvor blot 19 % af respondenterne vurderer, at de sommetider oplever dette.

Hvor ofte oplever du, at du samlet set har den rette viden og de rette værktøjer i dit arbejde med borgerne?

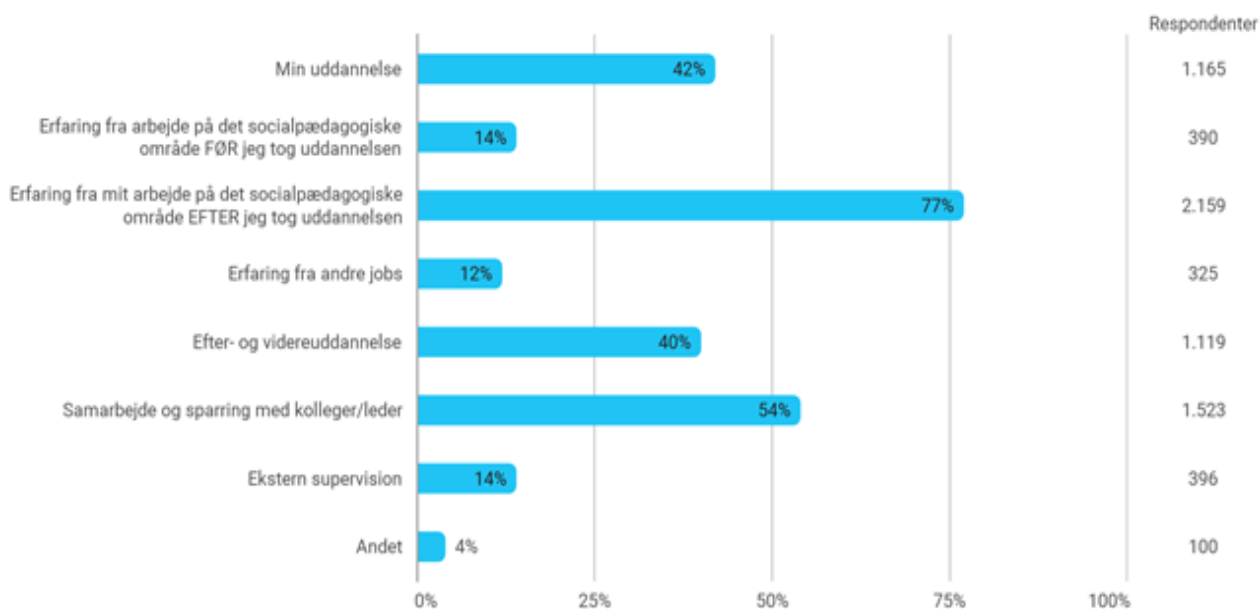
- Ser man nærmere på respondenterne, som har gennemført specialiseringen i social- og specialpædagogik, mener 5 % af disse, at de altid har den rette viden og de rette værktøjer i arbejdet med borgerne. 64 % af respondenterne med specialisering i social- og specialpædagogik oplever ofte, at de samlet set har den rette viden og de rette værktøjer i arbejdet, hvor 27 % af respondenterne vurderer, at de sommetider oplever dette.

Hvor ofte oplever du, at du samlet set har den rette viden og de rette værktøjer i dit arbejde med borgerne?

- Alle respondenterne blev bedt om at udvælge op til tre svar på, hvordan de er blevet rustet til at kunne udføre kerneopgaverne på jeres arbejde. Langt størstedelen af respondenterne (77 %) vurderer, at det er gennem erfaringer fra arbejdspladsen efter endt uddannelse, gennem samarbejde og sparring med kolleger/leder (54 %) og gennem pædagoguddannelsen (42 %). Se den fulde besvarelse forneden:

Hvad har rustet dig mest til dit arbejde? (Du kan afgive op til tre svar)

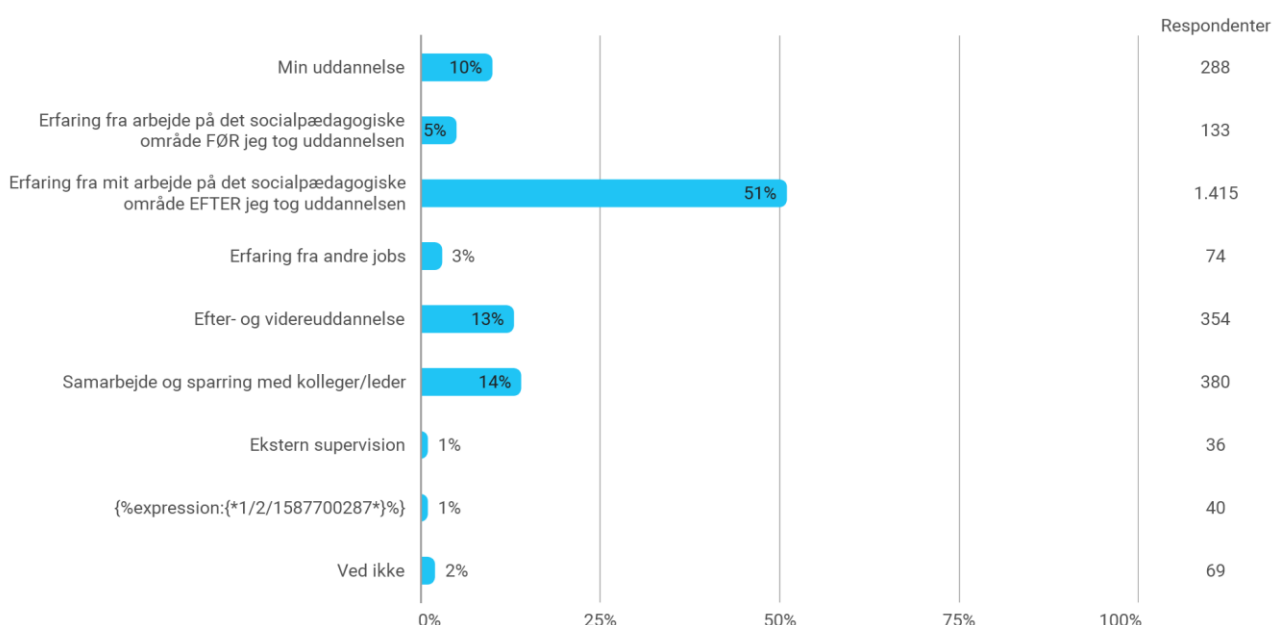

- Respondenterne blev dernæst bedt om blot at udvælge én af de svarkategorier, som de havde valgt forinden. Her svarede 51 % af respondenterne, at det er erfaring fra arbejdspladsen på det socialpædagogiske område efter endt uddannelse, som har rustet medlemmet til at varetage

kerneopgaven. Det er altså først, når den teori, man har lært på uddannelsen, bliver sat i spil, at man vokser som socialpædagog. Det på trods af, at en væsentlig del af uddannelsen består af praktikker, der netop har til formål at koble teori og praksis.

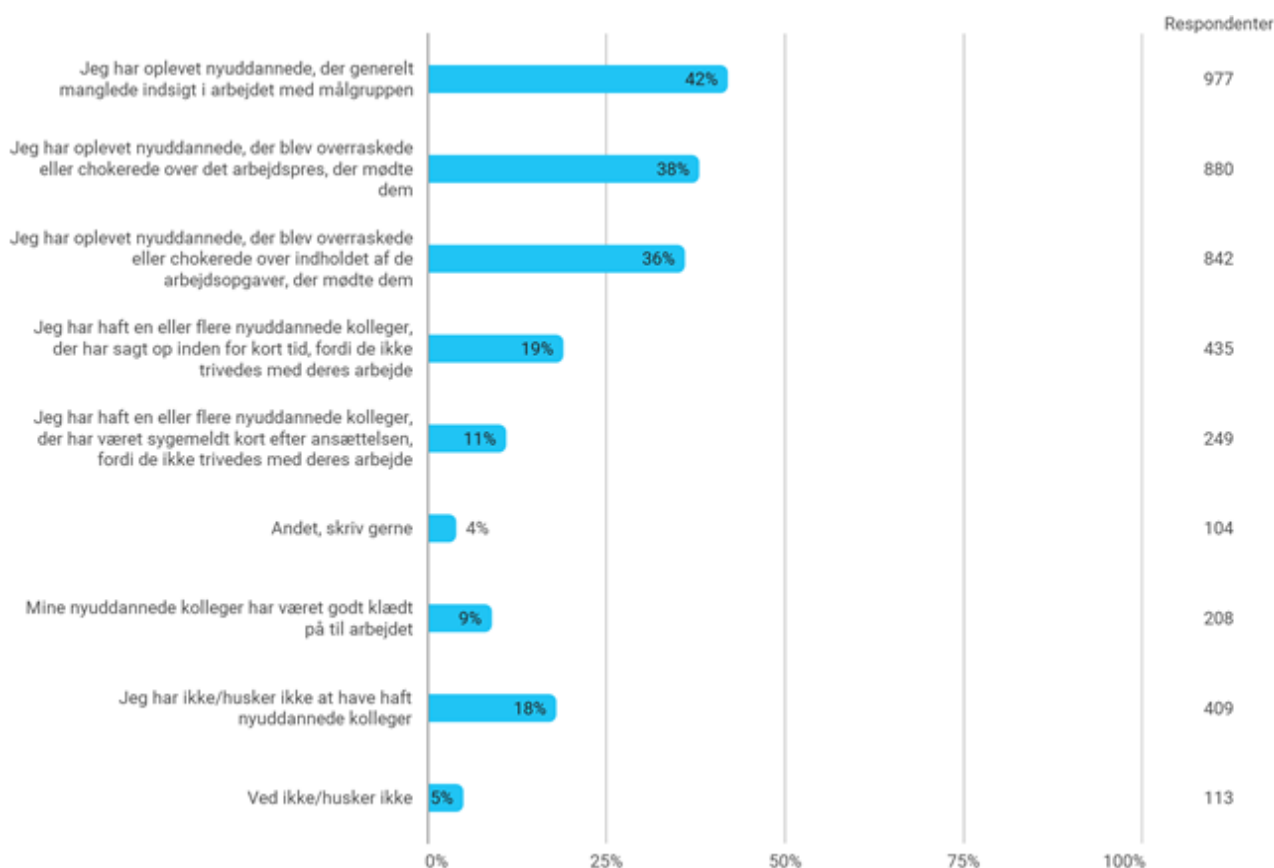
- 14 % af respondenterne mener at samarbejde og sparring med kollegaerne/lederne har rustet dem til at kunne varetage opgaven, hvor 13 % af respondenterne mener, at det er deres efter- og videreuddannelse. Blot 10 % af alle respondenterne mener, at pædagoguddannelsen er det element, der har rustet dem mest til at kunne varetage kerneopgaverne. Se den fulde besvarelse forneden:

Hvis du kun må svare én af de ting, du svarede i det sidste spørgsmål: Hvad har rustet dig mest til dit arbejde?

- Ser man nærmere på, hvordan respondenterne generelt oplever, at deres nyuddannede kollegaer er klædt på til deres arbejde efter endt uddannelse, har 42 % af alle respondenterne oplevet nyuddannede, der generelt har manglet indsigt i arbejdet med målgruppen. En del har oplevet nyuddannede, der blev overraskede eller chokerede over det arbejdspress, der mødte dem (38 %) eller over indholdet af de arbejdsopgaver, der mødte dem (36 %).
- Af alle respondenterne har 19 % haft en eller flere nyuddannede kollegaer, der har sagt op, fordi de ikke trivedes med deres arbejde, og/eller har haft en eller flere nyuddannede kollegaer, der har været sygemeldt kort efter ansættelsen, fordi de ikke trivedes med deres arbejde (11 %). En lille andel (9 %) mener, at deres nyuddannede kollegaer har været godt klædt på til arbejdet. 18 % af respondenterne har ikke/husker ikke at have haft nyuddannede kollegaer. Se den fulde fordeling nedenfor:

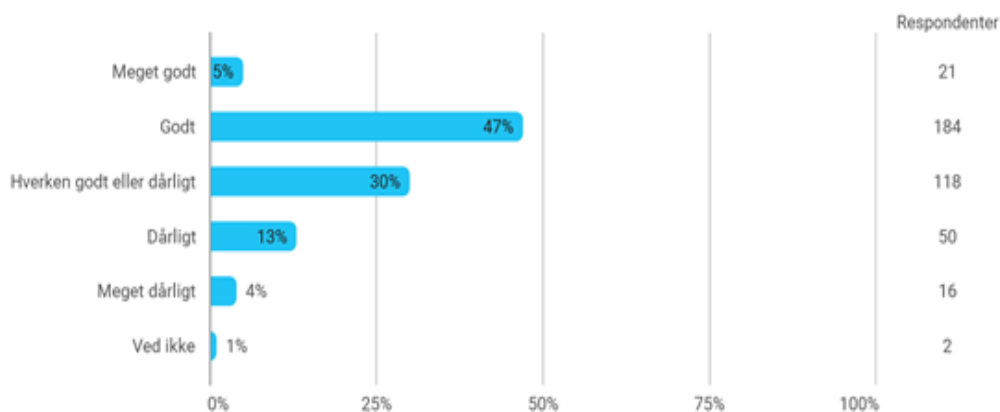
Hvordan oplever du generelt, at dine nyuddannede kollegaer er klædt på til deres arbejde efter endt pædagoguddannelse? (Du kan afgive flere svar)

Respondenterne som har tilkendegivet, at de har gennemført specialiseringsretningen social- og specialpædagogik, har modtaget en række supplerende spørgsmål om pædagoguddannelsen.

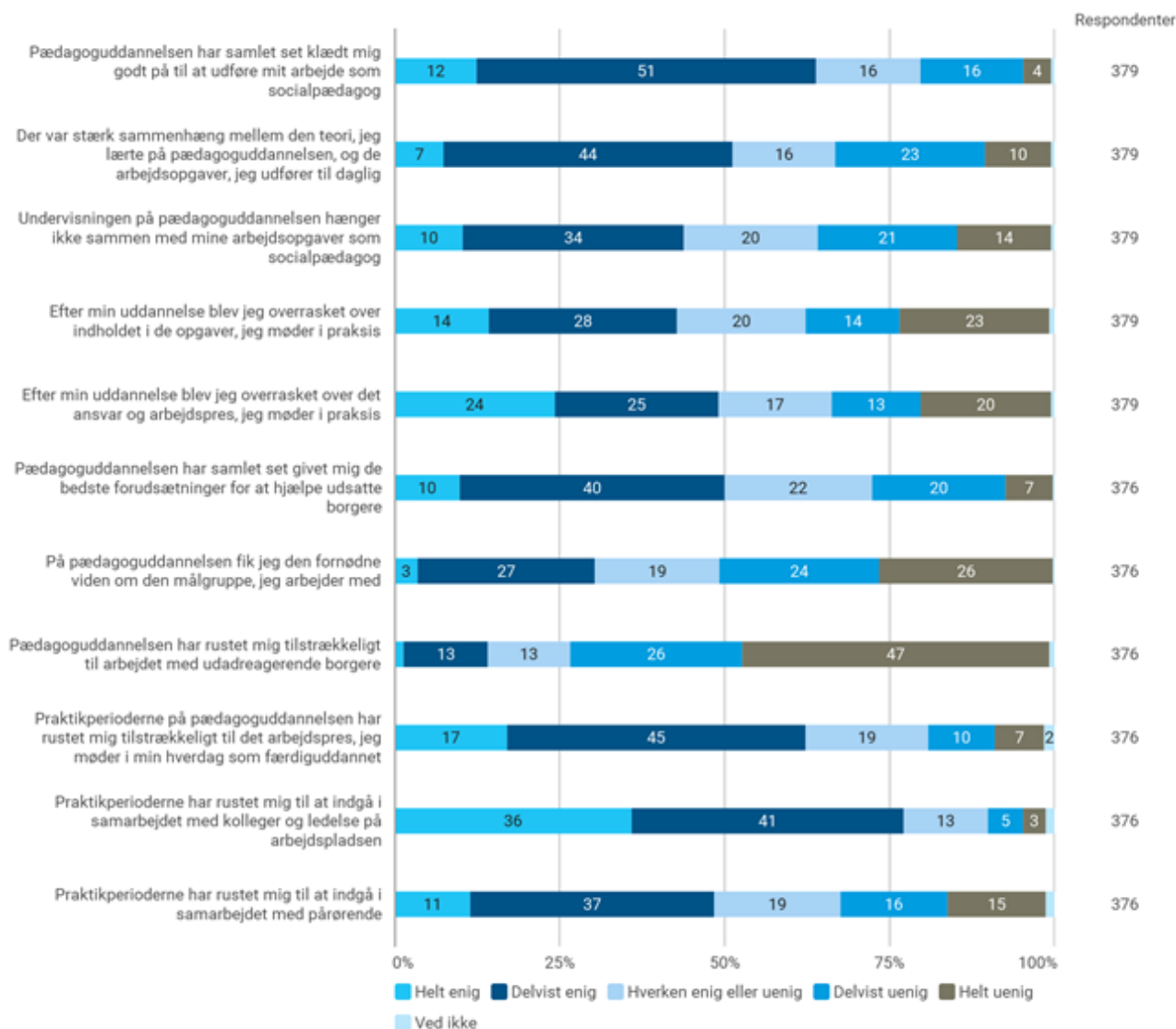
- Af respondenterne, som har gennemført en specialiseringsretning i social- og specialpædagogik, vurderer 5 % af respondenterne, at pædagoguddannelsen har rustet dem meget godt til arbejdet med borgerne. 47 % af respondenterne mener, at pædagoguddannelsen har rustet dem godt til deres arbejde med borgerne, og 30 % af respondenterne vurderer, at pædagoguddannelsen hverken godt eller dårligt har rustet dem til arbejdsmarkedet. Samlet mener 17 %, at pædagoguddannelsen dårligt (13 %) eller meget dårligt (4 %) har rustet dem til, at arbejde med borgerne. Se den fulde fordeling forneden:

Hvor godt oplever du, at pædagoguddannelsen har rustet dig til dit arbejde med borgerne?

Respondenterne blev bedt om at erklære sig enige eller uenige i en række udsagn relateret til pædagoguddannelsen. Se den fulde fordeling forneden:

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

- Af respondenterne, som har gennemført en specialiseringsretning i social- og specialpædagogik, erklærer en stor andel, at de er helt enige (14 %) eller delvist enige (34%) i, at praktikperioderne har rustet dem til at indgå i samarbejde med pårørende. 18 % af respondenterne er hverken enige eller uenige i udsagnet. 17 % af respondenterne erklærer sig delvist uenige i udsagnet, og 15 % af respondenterne er helt uenige.
- Størstedelen af respondenterne erklærer sig helt enige (36 %) eller delvist enige (41%) i, at praktikperioderne har rustet dem til at indgå i samarbejdet med kolleger og ledelse på arbejdspladsen. 13 % er hverken enige eller uenige i udsagnet. En lille andel af respondenterne erklærer sig delvist uenige (5 %) eller helt uenige (3 %).
- 17 % af respondenterne er helt enige i, at praktikperioderne på pædagoguddannelsen har rustet dem tilstrækkeligt til det arbejdspress, som de møder i hverdagen som færdiguddannede. 45 % af respondenterne er delvist enige i dette udsagn, og 19 % af respondenterne erklærer sig hverken enig eller uenig. 10 % af respondenterne er delvist uenige i udsagnet, og 7 % er helt enige.
- Langt størstedelen af respondenterne erklærer sig helt uenige (47 %) eller delvist uenige (26%) i at pædagoguddannelsen har rustet dem tilstrækkeligt til arbejdet med udadreagerende borgere. 13 % af respondenterne er hverken enige eller uenige i udsagnet. En lille andel af respondenterne erklærer sig delvist enige (13 %) eller helt enige (1 %).
- Halvdelen af respondenterne er delvist uenige (24 %) eller helt uenige (26%) i at pædagoguddannelsen gav dem den fornødne viden om målgruppen, de arbejder med. 19 % erklærer sig hverken enige eller uenige i udsagnet. En mindre andel af respondenterne erklærer sig helt enig (3 %) eller delvist enige (27 %) i at pædagoguddannelsen gav dem den fornødne viden om den målgruppe, de arbejder med.
- Halvdelen af respondenterne er helt enige (10 %) eller delvist enige (40 %) i at pædagoguddannelsen samlet har givet dem de bedste forudsætninger for at hjælpe udsatte borgere. 22 % er hverken enige eller uenige i udsagnet. 20 % af respondenter er delvist uenige i at pædagoguddannelsen samlet har givet dem de bedste forudsætninger for at hjælpe udsatte borgere, og 7 % af respondenterne er helt uenige i dette udsagn.
- 24 % af respondenterne er helt enige i, at de blev overraskede over ansvaret og arbejdspresset, de mødte i praksis, efter endt uddannelse. 25 % erklærer sig delvist enige i dette udsagn, og 17 % er hverken enig eller uenig. 13 % af respondenterne erklærer sig delvist uenige i de blev overrasket over ansvaret og arbejdspresset, de mødte i praksis, efter endt uddannelse. 20 % af respondenterne er helt uenige i dette udsagn.
- En stor del af respondenterne erklærer sig helt enige (14 %) eller delvist enige (28 %) i, at de blev overrasket over indholdet i de opgaver, de møder i praksis, efter endt uddannelse. 20 % er hverken enige eller uenige i udsagnet. 14 % af respondenterne er delvist uenige i at de blev overrasket over indholdet i de opgaver, de møder i praksis, efter endt uddannelse. 23 % er helt uenige i dette udsagn.
- Af respondenterne med specialisering i social- og specialpædagogik erklærer 10 % sig helt enige i, at undervisningen på pædagoguddannelsen ikke hænger sammen med deres arbejdsopgaver som socialpædagog. 34 % af respondenterne er delvist enige i dette udsagn, og 20 % erklærer sig hverken

enige eller uenige. 21 % af respondenterne er delvist uenige i at undervisningen på pædagoguddannelsen ikke hænger sammen med deres arbejdsopgaver, og 14 % erklærer sig helt uenige i dette udsagn.

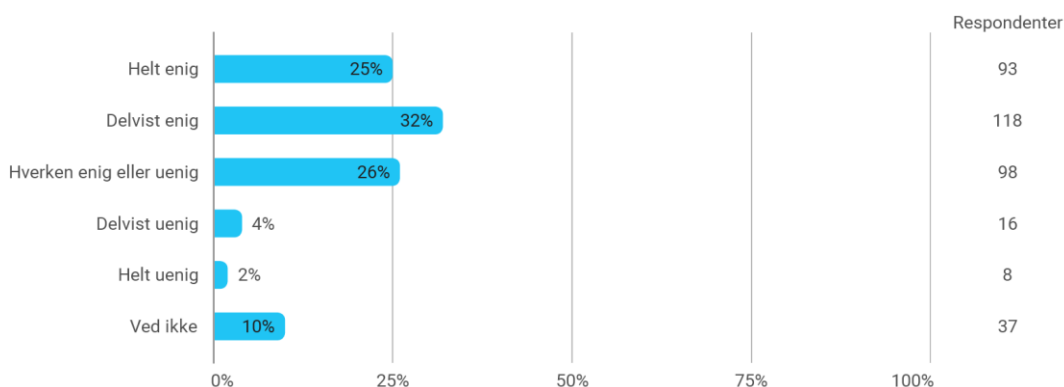
- Over halvdelen af respondenterne er helt enige (7 %) eller delvist enige (44 %) i at der var en stærk sammenhæng mellem den teori, de lærte på pædagoguddannelsen, og de arbejdsopgaver, de udfører til dagligt. 16 % erklærer sig hverken enige eller uenige i dette udsagn. 23 % er delvist uenige i at der var en stærk sammenhæng mellem den teori, de lærte på pædagoguddannelse, og de arbejdsopgaver, de udfører til dagligt. 10 % er helt uenige i dette udsagn.
- Langt størstedelen af respondenterne er helt enige (12 %) eller delvist enige (51 %) i at pædagoguddannelsen samlet set har klædt dem godt på til at udføre deres arbejde som socialpædagog. 16 % erklærer sig hverken enige eller uenige. En mindre andel er delvist uenige (16 %) eller helt uenige (4 %) i at pædagoguddannelsen samlet set har klædt dem godt på til arbejdet som socialpædagog.

Tema 3: Styrkelse af specialiseringsretningen på pædagoguddannelsen

Hovedkonklusioner:

- Undersøgelsen viser, at størstedelen af respondenterne erklærer sig helt enige (38 %) eller delvist enige (29 %) i, at en forlængelse af specialiseringsretningen fra 2,5 år til 3 år ville styrke fremtidige socialpædagogers faglighed. 16 % af respondenterne erklærer sig hverken enige eller uenige, mens blot 5 % og 3 % erklærer sig hhv. delvist eller helt uenige.
- Derudover erklærer langt størstedelen af respondenterne, at de enten er helt enige (61 %) eller delvist enige (23 %) i, at flere undervisningstimer på specialiseringsretningen social- og specialpædagogik også vil styrke fremtidige socialpædagogers faglighed.
- Halvdelen af alle respondenter er helt uenige (50 %) i, at en nedlæggelse af specialiseringsretningerne på pædagoguddannelsen vil styrke fremtidige socialpædagogers faglighed. I dette udsagn er 15 % af respondenterne delvist uenige. Kun 14 procent er helt (5 %) eller delvist (9%) enige i, at en nedlæggelse af specialiseringsretningerne vil styrke fremtidens socialpædagoger, og 14 % erklærer sig hverken enige eller uenige.
- Over halvdelen af alle respondenterne er enten helt enige (22 %) eller delvist enige (31 %) i, at en fastsættelse af vejledende pensumlistor på specialiseringsretningen social- og specialpædagogik vil styrke fremtidige socialpædagogers faglighed. 24 % af respondenterne erklærer sig hverken enige eller uenige i udsagnet. En mindre andel af respondenterne er enten delvist uenige (3 %) eller helt uenige (2 %). 20 % af respondenterne valgte ved ikke-kategorien.
 - Af respondenterne, som har fuldført specialiseringen social- og specialpædagogik, erklærer størstedelen af respondenterne sig helt enige (25 %) eller delvist enige (32 %) i, at en fastsættelse af vejledende pensumlistor på specialiseringsretningen social- og specialpædagogik vil styrke fagligheden blandt fremtidige socialpædagoger. 26 % af respondenterne erklærer sig hverken enig eller uenig i udsagnet. En mindre andel af respondenterne er enten delvist uenige (4 %) eller helt uenige (2 %). 10 % af respondenterne valgte ved ikke-kategorien.

Hvor enig eller uenig er du i, at følgende tiltag vil styrke fremtidige socialpædagogers faglighed? – Fastsættelse af vejledende pensumlistor på specialiseringsretningen social- og specialpædagogik

- Langt størstedelen af alle respondenterne er enten helt enige (37 %) eller delvist enige (27 %) i at en optagelsesgaranti på deres ønskede specialiseringsretning, vil styrke fagligheden blandt fremtidige socialpædagoger. 17 % af respondenterne erklærer sig hverken enige eller uenige i dette udsagn, og en mindre andel af respondenterne er enten delvist uenige (6 %) eller helt uenige (4 %). 9 % af respondenterne har valgt ved ikke-kategorien.
- Over halvdelen af alle respondenterne er enten helt enige (65 %) eller delvist enige (24 %) i at et tættere samarbejde mellem praktiksted og uddannelsessted i højere grad vil sikre en reel mulighed for at omsætte teori fra undervisningen til anvendelse i praksis. Blot 6 % af respondenterne har erklæret sig hverken enige eller uenige, og 1 % af respondenterne er delvist uenige i udsagnet.
- Samlet har 90 % af respondenterne enten erklæret sig helt enige (74 %) eller delvist enige (16 %) i at flere undervisere med socialpædagogisk praksiserfaring ville styrke fremtidige socialpædagogers faglighed. Se den fulde fordeling forneden:

Hvor enig eller uenig er du i, at følgende udsagn vil styrke fremtidige socialpædagogers faglighed?

